

Obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca

Božo Prelević, dipl. iur.

Od 1. lipnja 2022. na snazi je najveći dio odredbi novog Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu. Zakonom o zaštiti na radu, Pravilnikom o obavljanju poslova zaštite na radu kod poslodavca, navedenim novim pravilnikom i drugim propisima iz područja zaštite na radu, uređeni su uvjeti pod kojima poslodavac sam, ili uz pomoć drugih stručnih osoba može obavljati poslove zaštite na radu. Autor u članku analizira navedene propise te daje prikaz uvjeta za obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca sa primjerima ugovora o radu stručnjaka za zaštitu na radu.

1. Uvod

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu¹ (u nastavku teksta: Zakon), ovisno o broju zaposlenih radnika i vlastitim kvalifikacijama poslodavac može i sam obavljati poslove zaštite na radu. Osim toga, u Zakonom utvrđenim slučajevima, poslodavac za obavljanje poslova zaštite na radu mora sklopiti ugovor o radu za stručnjakom zaštite na radu odnosno poslove zaštite na radu može povjeriti i ovlaštenim osobama putem ugovora o obavljanju poslova zaštite na radu. Zakonom i podzakonskim propisima su propisani uvjeti za rad stručnjaka zaštite na radu, kao i poslovi ovlaštenika poslodavca za poslove zaštite na radu.

Od podzakonskih propisa koji uređuju ovu materiju posebno ističemo odredbe Pravilnika o obavljanju poslova zaštite na radu kod poslodavca² (u nastavku teksta: Pravilnik). Osim toga, ovu materiju uređuju i odredbe novog Pravilnika o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu³ (u nastavku teksta: Pravilnik o ovlaštenjima za poslove ZNR), čiji je najveći broj odredbi stupio na snagu 1. lipnja 2022.

Među važnijim propisima koji dijelom uređuju navedenu materiju treba istaknuti i Pravilnik o procjeni rizika⁴. O uvjetima za obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca koji proizlaze iz navedenih propisa upoznat ćemo se u nastavku.

2. Poslovi zaštite na radu

Sukladno odredbama Zakona, ovisno o broju zaposlenih radnika i vlastitim kvalifikacijama poslodavac može i sam obavljati poslove zaštite na radu. S druge strane, u Zakonom utvrđenim slučajevima, poslodavac za obavljanje poslova zaštite na radu mora sklopiti ugovor o radu za stručnjakom zaštite na radu odnosno može povjeriti ove poslove i ovlaštenim osobama putem ugovora o obavljanju poslova za-

štite na radu. Zakonom su propisani uvjeti za rad stručnjaka zaštite na radu, kao i poslovi ovlaštenika poslodavca za poslove zaštite na radu.

2.1. Odgovornost poslodavca za organiziranje i provođenje zaštite na radu

ističemo...

Zakonom je određeno kako je poslodavac odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima⁵.

Na ovu odgovornost poslodavca za organiziranje i provođenje zaštite na radu ne utječu propisane obveze radnika u području zaštite na radu. Poslodavac, sukladno Zakonu o radu⁶ (u nastavku teksta: ZOR), pravilniku, ili drugom aktu utvrđuje organizaciju provedbe zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, ako ta pitanja nisu uređena Zakonom i temeljem njega donesenim podzakonskim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca, ili ugovorom o radu.

ističemo...

Poslodavac je uvijek odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu, neovisno o tome je li u tu svrhu zaposlio jednog ili više stručnjaka zaštite na radu ili je obavljanje poslova zaštite na radu ugovorio s osobom ovlaštenom za obavljanje tih poslova⁷.

1 Nar. nov., br. 71/14, 118/14, 94/18 i 96/18-ispstavak.

2 Nar. nov., br. 126/19 od 24. prosinca 2019.

3 Nar. nov., br. 58/22 od 25. svibnja 2022.

4 Nar. nov., br. 129/19 od 31. prosinca 2019.

5 Čl. 19. st. 1. Zakona.

6 Nar. nov., br. 93/14, 127/17 i 98/19.

7 Čl. 19. st. 3. Zakona.

Prenošenje ovlaštenja za provođenje zaštite na radu na drugu osobu ne oslobađa poslodavca odgovornosti za organiziranje i provođenje zaštite na radu.

2.2. Uvjeti za obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca

Pravilnikom je određeno kako poslove zaštite na radu kod poslodavca mogu obavljati⁸:

- stručnjak zaštite na radu koji ispunjava uvjete propisane Pravilnikom,
- sam poslodavac, ili njegov ovlaštenik u skladu s uvjetima iz čl. 4. Pravilnika.

U svakom slučaju i stručnjak zaštite na radu koji kod poslodavca obavlja poslove zaštite na radu i poslodavac koji sam obavlja poslove zaštite na radu ili njegov ovlaštenik, moraju imati odgovarajuće obrazovanje iz područja tehničkih, biotehničkih ili prirodnih znanosti ili iz drugog područja koje odgovara djelatnosti poslodavca⁹.

3. Obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca

ističemo...

Poslove zaštite na radu kod poslodavca, kako smo naveli, može obavljati sam poslodavac, njegov ovlaštenik, stručnjak za zaštitu na radu i ovlaštena osoba za zaštitu na radu.

3.1. Obavljanje poslova zaštite na radu od strane samog poslodavca

Sukladno čl. 4. st. 1. Pravilnika, poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika poslove zaštite na radu može obavljati on sam, ili te poslove može obavljati njegov ovlaštenik, ako:

- ispunjava sljedeće uvjete za stručnjaka zaštite na radu I. stupnja
- položio je opći dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, ili
- ima srednju školsku, ili srednju stručnu spremu i priznat mu je status stručnjaka zaštite na radu, ili,
- posjeduje uvjerenje o položenom specijalističkom usavršavanju iz zaštite na radu po programu odobrenom od tijela nadležnog za obrazovanje;
- je stekao potrebna znanja iz zaštite na radu tijekom školovanja, ili
- je položio državni ispit za poslove građenja ili projektiranja kojim je obuhvaćena i materija zaštite na radu, ili
- je položio majstorski ispit u djelatnosti koju obavlja, u kojemu je bila obuhvaćena i zaštita na radu.

3.2. Obavljanje poslova zaštite na radu od strane stručnjaka zaštite na radu

Stručnjak zaštite na radu može kod poslodavca, ovisno o broju radnika i djelatnosti, obavljati poslove zaštite na radu kao stručnjak zaštite na radu I. ili II. stupnja¹⁰. Pravilnikom je određeno kako je stručnjak zaštite na radu I. stupnja osoba koja ima najmanje srednju školsku ili srednju stručnu spremu i koja¹¹:

- je položila opći dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, ili
- ima srednju školsku ili srednju stručnu spremu i priznat joj je status stručnjaka zaštite na radu, ili
- posjeduje uvjerenje o položenom specijalističkom usavršavanju iz zaštite na radu po programu odobrenom od tijela nadležnog za obrazovanje.

S druge strane, sukladno čl. 3. st. 2. Pravilnika, stručnjak zaštite na radu II. stupnja je osoba koja ima završen najmanje preddiplomski studij sa stečenim nazivom prvostupnik (baccalaureus) i koja:

- je položila opći i posebni dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu ili
- ima priznat status stručnjaka zaštite na radu.

3.2.1. Uvjeti za rad stručnjaka zaštite na radu

Poslodavac je obavezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza te je obavezan osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu sukladno odredbama Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke.

ističemo...

Poslodavac je obavezan omogućiti stručnjaku zaštite na radu stručno usavršavanje iz zaštite na radu i snositi troškove toga osposobljavanja¹².

Zakonom je određeno kako ministar Pravilnikom propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmire troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa stručnjaka zaštite na radu, oblike stalnog stručnog usavršavanja i načine njegova vrednovanja te evidenciju izdanih uvjerenja stručnjacima zaštite na radu.

Sa stručnjakom zaštite na radu poslodavac sklapa ugovor o radu. To može biti ugovor o radu na neodređeno vrijeme, ili ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen sukladno čl. 12. ZOR-a

Primjer – Ugovor o radu na neodređeno vrijeme sklopljen sa stručnjakom zaštite na radu

BEBEA d.o.o. za računovodstvo, Rijeka, Primorska cesta 32c, OIB: 98989876767 koje zastupa član uprave Tino Tinić (u nastavku teksta: Poslodavac)

i

Mate Matić iz Rijeke, Nova ulica 45d, OIB: 87889889988 (u nastavku teksta: Radnik),
dana 22. kolovoza 2022. sklapaju sljedeći

UGOVOR O RADU NA NEODREĐENO VRIJEME

I. Uvodne odredbe

Članak 1.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da poslodavac zapošljava 33 radnika i da je obveznik primjene Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa iz zaštite na radu.

8 Čl. 2. st. 1. Pravilnika.

9 Čl. 2. st. 3. Pravilnika.

10 Čl. 2. st. 2. Pravilnika.

11 Čl. 3. st. 1. Pravilnika.

12 Čl. 22. st. 2. Zakona.

Članak 2.

Radnik jamči da ima valjano uvjerenje o položenom ispitu za stručnjaka zaštite na radu I. stupnja koje se prilaže ovom Ugovoru i čini njegov sastavni dio.

II. Predmet ugovora**Članak 3.**

Sklopanjem ovog Ugovora Radnik zasniva radni odnos kod Poslodavca na neodređeno za obavljanje poslova stručnjaka zaštite na radu I. stupnja.

Poslovi iz stavka 1. obuhvaćaju osobito:

- stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu;
- sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca, u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu, te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije;
- sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika;
- unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom;
- prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca;
- suradnju s tijelima nadležnima za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenicima osobama te sa specijalistom medicine rada;
- osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način;
- osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju;
- djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca;
- suradnju s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija;
- sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. kod poslodavca;
- druge poslove zaštite na radu sukladno potrebama poslodavca.

Poslove iz stavka 1. Radnik će obavljati osobno, u sjedištu Poslodavca, a po potrebi, privremeno i na drugim mjestima, sukladno njegovoj uputi, uz primjenu propisanih sredstava zaštite na radu.

Radnik otpočinje s radom kod Poslodavca na dan 1. rujna 2022.

III. Plaća i naknade**Članak 4.**

Za obavljeni rad u punom radnom vremenu uz uobičajeni radni učinak, Radnik ima pravo na mjesečnu plaću u iznosu od 7.800,00 kn (slovima: sedamtisućaosamsto kuna), koja se isplaćuje jedanput mjesečno i to najkasnije do 20. (slovima: dvadesetog) u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 5.

Osnovna plaća iz članka 4. ovog Ugovora uvećava se za:

■ prekovremeni rad	30%
■ rad nedjeljom	50%;
■ dvokratni rad s prekidom dužim od 1 sata	15%;
■ rad blagdanom, ili drugim neradnim danom propisanim zakonom	50%;
■ za noćni rad ako je takav rad prijeko potreban pod uvjetima određenim zakonom	50%.
■ za otežane uvjete rada (rad u uvjetima nagle/učestale promjene temperature, rad u smjeni)	5%.

Članak 6.

Povećanja plaće iz članka 5. ovog Ugovora izračunavaju se za sate rada ostvarene u pojedinim uvjetima tako da se svaki dodatak obračunava na ugovorenu odnosno osnovnu plaću, iskazuje u apsolutnom iznosu te se tako utvrđeni dodaci zbrajaju i dodaju na osnovnu plaću iz članka 4. ovog Ugovora.

U slučaju da je blagdan ili drugi dan za koji je zakonom određeno da se ne radi nedjelja, Radnik ostvaruje pravo na povećanje plaće koje je za njega povoljnije.

IV. Radno vrijeme**Članak 7.**

Radnik zasniva radni odnos s Poslodavcem za radno vrijeme u punom radnom vremenu u trajanju od 40 (slovima: četrdeset) sati tjedno, sukladno trajanju radnog vremena drugih radnika.

Radno vrijeme iz stavka 1. ovog članka raspodijeljeno je na 6 (slovima: šest) radnih dana, od ponedjeljka do subote.

Raspored radnog vremena utvrđuje Poslodavac sukladno Zakonu o radu (u nastavku teksta: Zakon).

V. Odmori i dopusti**Članak 8.**

Radnik ima pravo na dnevni i tjedni odmor sukladno Zakonu. Tjedni odmor Radnik će koristiti nedjeljom te u druge dane određene Zakonom.

Članak 9.

Radnik ima pravo na godišnji odmor u trajanju od 24 (slovima: dvadesetčetiri) radna dana, pri čemu se u dane godišnjeg odmora ne uračunavaju nedjelje te blagdani i neradni dani određeni posebnim zakonom.

Članak 10.

Radnik ima pravo na odsutnost s rada tijekom godine uz naknadu plaće (plaćeni dopust) do 7 (slovima: sedam) radnih dana iz razloga navedenih Zakonom.

Radnik ima pravo na neplaćeni dopust pod uvjetima propisanim Zakonom, sukladno odluci Poslodavca.

VI. Otkaz Ugovora i njegove izmjene i dopune**Članak 11.**

Poslodavac i Radnik mogu redovito i izvanredno otkazati ovaj Ugovor pod uvjetima propisanim Zakonom.

U slučaju redovitog otkaza ovog Ugovora o radu, primjenjuju se otkazni rokovi iz Zakona.

Članak 12.

Izmjene i dopune ovog Ugovora valjane su isključivo ako su sačinjene u pisanoj obliku.

VII. Prijelazne i završne odredbe**Članak 13.**

Sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora, ugovorne strane nastojati će riješiti mirnim putem, a u suprotnom ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Rijeci.

Članak 14.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (slovima: četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (slovima: dva) istovjetna primjerka.

Za Poslodavca:
Član uprave
Tino Tinić

Radnik:
Mate Matić

Prilog:

- 1) Uvjerenje o položenom stručnom ispitu Stručnjaka zaštite na radu I. stupnja, Klasa: UP/I-111-01/22-05/03, Urbroj: 412-02-01-01/2-22-2, od 25. svibnja 2022.

3.3. Način obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca

U nastavku dajemo tablični prikaz načina obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca sukladno odredbama Pravilnika.

NAČIN OBAVLJANJA POSLOVA ZAŠTITE NA RADU KOD POSLODAVCA	
Broj zaposlenih radnika kod poslodavca	Način obavljanja poslova zaštite na radu
do uključivo 49 zaposlenih radnika	<p>Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika može poslove zaštite na radu obavljati na jedan od sljedećih načina:</p> <p>poslodavac može sam obavljati poslove zaštite na radu, ili poslove zaštite na radu može obavljati njegov ovlaštenik, pod uvjetima iz čl. 4. st. 1. Pravilnika¹³;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ obavljanje poslova zaštite na radu može ugovorom o radu povjeriti najmanje jednom stručnjaku zaštite na radu I. stupnja (čl. 6. Pravilnika), koji ima najmanje srednju školsku, ili srednju stručnu spremu i ispunjava uvjete iz čl. 3. st. 1. Pravilnika; ■ obavljanje poslova zaštite na radu može temeljem ugovora povjeriti ovlaštenoj osobi za obavljanje poslova zaštite na radu, samo ako ne može sam organizirati obavljanje poslova zaštite na radu, jer kod njega nema radnika koji ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova, odnosno te poslove ne može ugovoriti na način predviđen čl. 19. st. 2.-4. Zakona.
50 do 249 zaposlenih radnika	<ul style="list-style-type: none"> ■ poslodavac mora poslove zaštite na radu ugovorom o radu povjeriti najmanje jednom stručnjaku zaštite na radu II. stupnja (čl. 7. st. 1. Pravilnika); ■ iznimno, kod poslodavca koji zapošljava od 50 do uključivo 249 radnika i kod kojeg najmanje 80 % radnika obavlja isključivo poslove s malim rizicima, poslove zaštite na radu može obavljati stručnjak zaštite na radu I. stupnja (čl. 7. st. 2. Pravilnika).

250, ili više zaposlenih radnika	<ul style="list-style-type: none"> ■ kod poslodavca koji zapošljava od 250 do uključivo 499 radnika, poslove zaštite na radu obavlja najmanje jedan stručnjak zaštite na radu II. stupnja i jedan stručnjak zaštite na radu I. stupnja, a do svakih sljedećih 500 radnika, još najmanje jedan stručnjak zaštite na radu II. stupnja (čl. 8. st. 1. Pravilnika) ■ iznimno, u slučaju da kod poslodavca najmanje 80 posto radnika obavlja isključivo poslove s malim rizicima, poslove zaštite na radu obavlja najmanje jedan stručnjak zaštite na radu II. stupnja, a na svakih sljedećih 2000 radnika, još najmanje po jedan stručnjak zaštite na radu II. stupnja (čl. 8. st. 2. Pravilnika).
1, ili više zaposlenih radnika	<ul style="list-style-type: none"> ■ poslodavac može ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom samo u slučaju kada zbog objektivnih i opravdanih razloga ne može te poslove obavljati sam, odnosno ne može te poslove ugovorom o radu povjeriti stručnjaku zaštite na radu (čl. 20. st. 5. Zakona i čl. 5. st. 1. Pravilnika). ■ pri tome se navedenim objektivnim i opravdanim razlozima smatraju¹⁴: <ul style="list-style-type: none"> ■ započinjanje obavljanja djelatnosti, u trajanju najviše tri mjeseca od dana kad je za poslodavca nastupila obveza primjene propisa zaštite na radu, ■ nepredvidivi razlozi (smrt, otkaz i sl.) zbog kojih poslodavac privremeno ostane bez stručnjaka zaštite na radu, u trajanju najviše tri mjeseca od dana kad su nastupili ti razlozi, ■ ako poslodavac koji zapošljava do uključivo 249 radnika među radnicima zaposlenim na neodređeno vrijeme nema radnika s potrebnom stručnom spremom za polaganje stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, ■ ako poslodavac dodatno zapošljava radnike, sezonski ili privremeno ili koristi ustupljene radnike za privremeno obavljanje poslova, što povećava zahtjeve za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno Pravilniku, pri čemu takvo zapošljavanje ne traje duže od šest mjeseci neprekidno, a prekid kraći od dva mjeseca se ne smatra prekidom navedenog razdoblja, ■ ako poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 radnika ne može organizirati obavljanje poslova zaštite na radu jer kod poslodavca nema radnika koji ispunjava uvjete za obavljanje tih poslova.

4. Ovlaštenja za poslove zaštite na radu

Kako smo naveli, od 1. lipnja 2022. na snazi je najveći dio odredbi novog Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR. Pravilnik o ovlaštenjima za poslove ZNR između ostalog se propisuju uvjeti pod kojima poslodavci ako imaju zaposlene radnike, za svoje potrebe mogu biti ovlašteni za obavljanje poslova zaštite na radu. Poslovi zaštite na radu za koje se izdaje ovlaštenje su¹⁵:

- obavljanje poslova zaštite na radu kod poslodavca;
- osposobljavanje za zaštitu na radu (osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osposobljavanje poslodavca, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu);
- izrada procjene rizika;
- ispitivanje radne opreme;
- ispitivanje fizikalnih, kemijskih odnosno bioloških čimbenika u radnom okolišu.

14 Čl. 5. st. 1. Zakona.

15 Čl. 2. st. 1. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR.

Poslodavac može obavljati poslove zaštite na radu za svoje potrebe bez ovlaštenja, pod uvjetima propisanim Pravilnikom, kako je već navedeno¹⁶.

S druge strane, poslodavac može za svoje potrebe, bez ovlaštenja, obavljati i poslove¹⁷:

- osposobljavanja za zaštitu na radu (osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osposobljavanje poslodavca, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu),
 - izrade procjene rizika;
- pod uvjetom da ima zaposlenog stručnjaka zaštite na radu.

ističemo...

Iznimno od navedene odredbe čl. 2. st. 3. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR, ako poslodavac nema zaposlenog stručnjaka zaštite na radu, može za svoje potrebe za procjenjivanje i dokumentiranje procjene rizika koristiti interaktivne internetske alate (OIRA – *Online interactive Risk Assessment*), koji su dostupni na mrežnoj stranici Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

4.1. Uvjeti za obavljanje poslova zaštite na radu

Sukladno čl. 3. st. 1. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR, poslodavcu fizičkoj ili pravnoj osobi može se izdati ovlaštenje za obavljanje poslova:

- obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca;
- osposobljavanja za zaštitu na radu (osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osposobljavanje poslodavca, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu);

ako ima zaposlenu osobu s najmanje završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem odnosno najmanje završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem iz područja tehničkih, biotehničkih ili prirodnih znanosti. Ova zaposlena osoba mora biti stručnjak zaštite na radu (opći i posebni dio) s najmanje dvije godine radnog iskustva u području zaštite na radu te zaposlena na najmanje pola radnog vremena.

Fizičkoj osobi koja kao nositelj ovlaštenja sama obavlja poslove može se izdati ovlaštenje za obavljanje navedenih poslova iz čl. 2. st. 1. t. 1. i 2. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR ako ima najmanje završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odnosno najmanje završen specijalistički diplomski stručni studij iz područja tehničkih, biotehničkih ili prirodnih znanosti, te ako je stručnjak zaštite na radu (opći i posebni dio) s najmanje dvije godine radnog iskustva u području zaštite na radu i ako je zaposlena na najmanje pola radnog vremena.

Poslodavcu fizičkoj ili pravnoj osobi može se izdati ovlaštenje za obavljanje poslova zaštite na radu iz čl. 2. st. 1. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR, ako ispunjava uvjete propisane u čl. 4.-8. istog pravilnika. Obzirom na važnost materije, svakako upućujemo korisnike da detaljno prouče i ostale odredbe Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR.

5. Prekršaji poslodavca

Za obavljanje poslova zaštite na radu suprotno odredbama čl. 20. Zakona, za poslodavca su Zakonom predviđene novčane kazne za prekršaj.

ističemo...

Sukladno čl. 98. st. 2. Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba ako poslove zaštite na radu ne obavlja sukladno odredbama čl. 20. Zakona.

Za isti prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 kuna kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe. U slučaju ponavljanja ovog prekršaja počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u dvostrukom iznosu. Za isti prekršaj može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.

6. Zaključak

Sustav zaštite na radu koji je na snazi u Republici Hrvatskoj postavljen je na način da poslodavci preuzimaju znatne obveze u provedbi zakonskih mjera zaštite na radu. U praksi, manji poslodavci, kada su za to ispunjeni zakonski uvjeti, svakako će nastojati poslove zaštite na radu obavljati sami i iz razloga ekonomičnosti. Međutim, pri tome treba voditi računa o relativno visokim novčanim kaznama za prekršaje u slučaju da nisu u cijelosti poštovane zakonske odredbe o provedbi mjera zaštite na radu.

Radi toga će dio poslodavaca za obavljanje poslova zaštite na radu angažirati stručnjake za zaštitu na radu te sa njima sklopiti ugovore o radu. Dio poslodavaca svakako će se odlučiti i za usluge poduzetnika koji pružaju usluge obavljanja poslova zaštite na radu te sa njima sklopiti ugovore o obavljanju poslova zaštite na radu. U svakom slučaju poslodavci moraju voditi računa o cjelovitosti propisa o zaštiti na radu, ali i drugim propisima koji su dio zaštite na radu kao što su propisi o zaštiti od požara.

Literatura:

- 1) Zakon o zaštiti na radu (Nar. nov., br. 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18), pročišćeni tekst – www.propisi.hr;
- 2) Zakon o radu (Nar. nov., br. 93/14 i 127/17 i 98/19), pročišćeni tekst – www.propisi.hr;
- 3) Pravilnik o obavljanju poslova zaštite na radu (Nar. nov., br. 126/19) – www.propisi.hr;
- 4) Pravilnik o procjeni rizika (Nar. nov., br. 112/14 i 129/19), pročišćeni tekst – www.propisi.hr;
- 5) Pravilnik o ovlaštenjima za poslove zaštite na radu (Nar. nov., br. 58/22) – www.propisi.hr

¹⁶ Vidjeti pod 3.1.

¹⁷ Čl. 2. st. 3. Pravilnika o ovlaštenjima za poslove ZNR.

